

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 20. VI. 2014

II.519.1790.2014.PS

Pan

Marek Biernacki

Minister Sprawiedliwości

Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W wystąpieniu do Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego z dnia 7 listopada 2009 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poruszył kwestię potrzeby nowelizacji unormowań zawartych w art. 55 i art. 330 Kodeksu postępowania karnego w kierunku przewidzianym w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawy o kuratorach sądowych (druk sejmowy nr 2177 Sejmu V kadencji).

Projektowane zmiany polegać miały przede wszystkim na tym, że jeśli sąd rozpoznający zażalenie na rozstrzygnięcia prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego uznawał, że w materiale dowodowym istnieją luki, które należy uzupełnić, konsekwentnie nakazywał prokuratorowi podejmowanie odpowiednich czynności dowodowych. Dopiero w sytuacji, w której sąd nie podzielał oceny prawnej lub faktycznej prokuratora, ale uznawał materiał dowodowy za kompletny i uchylał postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego, pokrzywdzony zyskiwał prawo do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, jeżeli prokurator ponownie odmówił ścigania. Unormowania takie stwarzałyby realną kontrolę działalności prokuratorskiej, a także nie nakładały na pokrzywdzonego - niedysponującego w tym zakresie uprawnieniami właściwymi dla oskarżyciela publicznego - obowiązku gromadzenia materiału dowodowego. Ponadto, chroniły sądy (i osoby niesłusznie oskarżane) przed napływem nieuzasadnionych aktów oskarżenia.

W odpowiedzi z dnia 29 grudnia 2008 r. (nr DL-P-I-0760-19/08) Minister przedstawił stanowisko, że obecny stan prawny przewiduje dostatecznie szerokie możliwości ingerencji sądu w przebieg postępowania przygotowawczego w płaszczyźnie oceny zasadności podjętych przez prokuratora decyzji o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania, należycie zabezpieczając przy tym interes pokrzywdzonego. **Tym niemniej, w ocenie Ministra Sprawiedliwości, analiza istniejącego brzmienia art. 330 § 2 K.p.k. prowadzi do wniosku, że w płaszczyźnie legislacyjnej nie jest ono wystarczająco precyzyjne, czego negatywny rezultat stanowią występujące w praktyce błędne interpretacje tego przepisu.** W związku z powyższym w Ministerstwie Sprawiedliwości miały zostać podjęte prace mające na celu przygotowanie rozwiązań precyzujących brzmienie art. 330 § 2 K.p.k.

W dalszej korespondencji w przedmiotowej sprawie Rzecznik został poinformowany o biegu prac legislacyjnym prowadzonych w Ministerstwie Sprawiedliwości w przedmiotowym zakresie. W szczególności, w piśmie z dnia 29 lipca 2011 r. przedstawiono rozmaite warianty ewentualnej nowelizacji art. 330 § 2 Kpk omawiając zalety i wady rozmaitych rozwiązań. W piśmie tym stwierdzono ponadto, iż – ze względu na fakt, iż ówczesna kadencja Parlamentu dobiegnie niebawem końca, dalsze prace nad opracowaniem rozwiązań dotyczących skargi subsydiarnej będą prowadzone po katem ewentualnego skierowania projektu do Sejmu następnej kadencji.

Lektura projektów ustaw skierowanych do łaski marszałkowskiej obecnego Sejmu wskazuje, że nie zawierają one propozycji zmian art. 330 § 2 K.p.k., które mogłyby doprowadzić do usunięcia wątpliwości interpretacyjnych, jak również poprawy sytuacji pokrzywdzonego, chcącego skorzystać z możliwości złożenia subsydiarnego aktu oskarżenia.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionego wyżej problemu.

Z poważaniem

Anna Jędrzejewska